

БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Започаткований створенням у 1920 р. зоотехнічного кабінету. А у 1931 р. раднарком України видав постанову про відкриття у Білій Церкві на базі зоотехнічного технікуму ветеринарно-зоотехнічного інституту в складі двох факультетів: зоотехнічного й ветеринарного і передачі його у підпорядкування Народного комісаріату харчової промисловості СРСР. Вже у 1933–1934 рр. у структурі факультету були сформовані кафедри спеціальної і загальної зоотехнії, розведення, годівлі сільськогосподарських тварин та інші.

Організатором і першим деканом зоотехнічного факультету протягом 1932–1938 рр. був доцент Й.І. Хоцянівський – висококваліфікований фахівець, справжній знавець своєї справи. За короткий час він зумів укомплектувати провідні кафедри факультету професійними кадрами. Так, на кафедру розведення сільськогосподарських тварин був запрошений професор І.І. Клодницький, який одержав блискучу спеціальну освіту в Німеччині (Фрейбурзький університет). Уже працюючи в Росії, в 1940 р. він захистив докторську дисертацію з племінної справи у скотарстві. За свідченнями колишніх студентів, І.І. Клодницький був чудовим лектором і вміло передавав свої знання молоді.

Кафедру спеціальної зоотехнії з 1935 до 1937 рр. очолював уже відомий на той час вчений, майбутній академік ВАСГНІЛ М. Д. Потьомкін, який після закінчення Московського сільськогосподарського інституту в 1910 р. був відряджений до Швейцарії, де вдосконалював свої знання із зоотехнії у відомого в Європі заводчика із симентальської породи великої рогатої худоби І. Кеппелі. Як визначний фахівець щодо вдосконалення безпородної низькопродуктивної худоби, яка розводилася в Росії, професор М.Д. Потьомкін у 1913–1914 рр. перебував за кордоном, де здійснював відбір, закупівлю і відправку в Росію племінних тварин симентальської породи. Завдяки цій його роботі було створено кілька племрозплідників симентальської худоби, у тому числі в Україні.

У довоєнний період кафедрою зоогієни в різний час завідували професори М.Г. Поширов та В.І. Упоров. Але, на жаль, архівні матеріали про їх педагогічну та наукову діяльність не збереглися.

Відомий фахівець у галузі зоогієни, автор фундаментального підручника з цієї дисципліни професор А.К. Скороходько очолював цю кафедру у повоєнні 1946–1948 рр.

Першим завідувачем кафедри годівлі сільськогосподарських тварин у 1934–1941 рр. був доцент С.Й. Ерлер. За спогадами колишніх студентів і колег, він добре знав свою дисципліну і вмів зацікавити студентів глибокими змістовними лекціями. Під його керівництвом розпочалися дослідження хімічного складу місцевих кормів. У післявоєнний період С.Й. Ерлера змінив доцент Я.Г. Протас, який завідував кафедрою в 1946 – 1953 рр.

У довоєнний період на кафедрах зоотехнічного факультету працювали відомі вчені в галузі тваринництва. Саме вони визначали обличчя факультету – якість підготовки зоотехнічних кадрів. Проте, як уже згадувалося, в 1937 р. зоотехнічний факультет був об'єднаний із ветеринарним для підготовки єдиних фахівців тваринництва – ветеринарних лікарів широкого профілю. У повоєнний час зоотехнічний факультет провів набір на I курс лише в 1949 р. Першим деканом відновленого зоофаку був доцент І.Г. Батуревич, який працював на цій посаді до 1952 року. Чимало зусиль і енергії він віддав створенню нового факультету.

Незважаючи на те, що основні кадри факультету вже існували і працювали на ветеринарному факультеті, необхідно було запросити ряд спеціалістів з годівлі, розведення, загальної зоотехнії, інших дисциплін. Цю роботу продовжив доцент М.З. Чорний, який з 1952 до 1961 рр. одночасно завідував кафедрою годівлі і очолював факультет. За час роботи М.З. Чорного факультет був поповнений кваліфікованими науково-педагогічними кадрами з конярства, вівчарства, годівлі та біохімії.

Тривалий час (1961–1968 рр.) поєднував роботу завідувача кафедри зоогієни і основ ветеринарії з роботою декана зоотехнічного факультету доцент М.Ф.Гудков. За цей період усі кафедри факультету, включаючи загальноосвітні, були повністю вкомплектовані кадрами. Кафедру спеціального тваринництва очолював професор О.А. Соловійов, годівлі сільськогосподарських тварин – професор П.В. Лазаревич, розведення – професор В.Н. Фесик. Значно збільшилась корисна площа спеціальних кафедр та аудиторного фонду за рахунок надбудови над корпусом № 4 третього поверху, що було здійснено в 1967–1968 рр. У результаті цього кафедри крупного і дрібного тваринництва, іноземної мови, а пізніше – генетики та розведення одержали по кілька кімнат і окремих аудиторій.

З 1968-го до 1972 рр. деканом факультету працював завідувач кафедри розведення і генетики професор В.Н. Фесик, який також чимало зробив для зміцнення матеріально-технічної бази факультету, вдосконалення навчального процесу, підготовки науково-педагогічних кадрів в аспірантурі. Його учні й нині працюють на кафедрі генетики і розведення: доценти М.М. Недвига, І.А. Рудик, М.С. Ківа, А.Н. Дрипа та інші.

З 1972-го до 1976 рр. деканом факультету був завідувач кафедр органічної і біологічної хімії, заслужений працівник вищої школи України, професор О.І. Кононський. Саме в цей період, у 1973 р., зі спеціальності «Зоотехнія» була введена кваліфікація «зооінженер», а факультет дістав назву зооінженерного. Крім того, на факультеті в 1972 р. була створена нова кафедра – дрібного тваринництва (за рахунок поділу кафедри спеціальної зоотехнії на дві: дрібного і крупного тваринництва). До неї відійшли курси зі свинарства, вівчарства, птахівництва, методики дослідної справи в тваринництві.

Для розвитку факультету багато зробив доцент кафедри крупного тваринництва В.П. Федоров, який працював деканом майже 13 років (1976–1989 рр.). За цей час було захищено три докторських та десять кандидатських дисертацій, видано сім підручників для студентів вузів та учнів технікумів, ряд методичних вказівок і робочих зошитів (загальним обсягом близько 200 друк. арк.). Вдосконалювалися навчальні плани, змінювалася матеріальна база, розширювалися зв'язки факультету із сільськогосподарськими підприємствами та науковими установами. На посаду завідувачів профілюючих кафедр було запрошено чотирьох докторів наук (В.Ф. Каравашенка, Є.І. Адміна, В.І. Бесуліна, М.З. Басовського).

З березня 1989-го до жовтня 1991 рр. деканом факультету працював завідувач кафедри дрібного тваринництва, професор В.І. Бесулін; з 1991 до 2003 рр. факультет очолював доцент М.С. Ківа. Під його керівництвом факультет поступово вийшов за рейтингом серед 14 навчальних закладів цього профілю на перше місце. Значні досягнення були відзначені у підготовці висококваліфікованих науковців: захищено п'ять докторських дисертацій (А.М. Нікітенко, І.А. Рудик, О.І. Розпутній, А.М. Дубін, С.І. Цехмістренко) і 20 кандидатських дисертацій, видано близько двох десятків підручників, посібників та монографій.

Успіхам у науково-дослідній роботі і підготовці дисертацій сприяло створення в структурі факультету двох науково-дослідних інститутів: екології та біотехнології в тваринництві (директор – академік НААНУ В.Г. Герасименко); птахівництва (директор – професор В.І. Бесулін) та проблемної лабораторії імунології сільськогосподарських тварин (завідувач – професор А.М. Нікітенко). З моменту створення державної науково-методичної комісії зі спеціальності “Зооінженерія” доцент М.С. Ківа виконував обов'язки заступника голови ННК. За його активної участі були підготовлені нормативні документи до зміни назви і змісту спеціальності та опрацьовані державні стандарти освіти.

У цей період (1999 р.) кафедри факультету були переведені в новий навчальний корпус, який успішно освоїли за два роки.

Корпус біолого-технологічного факультету

У 1999–2003 роках на базі факультету проходив II тур Всеукраїнської олімпіади із зооінженерії.

Слід відзначити також плідну роботу заступників декана факультету. Ними в різні роки працювали: Ф.І. Крутипорох, Ю.К. Свечин, Л.К. Соломенко, О.Т. Бусько, М.М. Недвига, В.І. Бала, О.Ю. Москалик, М.С. Ківа, В.С. Бомко.

У квітні 2003 року виконувати обов'язки декана призначили доцента кафедри технології кормів та годівлі сільськогосподарських тварин Бомка Віталія Семеновича. Вже у квітні 2004 року зооінженерний факультет змінив назву на біолого-технологічний, а також змінив назви кафедр: крупного тваринництва – на технології виробництва та переробки молока і м'яса, дрібного тваринництва – на технології виробництва та переробки продукції дрібного тваринництва, годівлі сільськогосподарських тварин – на технології кормів та годівлі сільськогосподарських тварин. За активної участі декана В.С. Бомка біолого-технологічний факультет із 2004/2005 навчального року перейшов на підготовку якісно нових фахівців тваринництва згідно з юридично-правовими основами.

Відповідно до пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 24 травня 1997 року № 507 “Про перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у ВНЗ за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями” і за погодженням з Кабінетом Міністрів України від 11 листопада 2003 року № 68290, наказу МОН України за №786 від 26 листопада 2003 року “Про внесення змін і доповнень до Переліку напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у ВНЗ за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями”, листа НМЦ аграрної освіти Міністерства аграрної політики України за №128/12 від 13 січня 2004 року “Про зміну назви спеціальності “зооінженерія” на “технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”, рішення ради університету (протокол №5 від 26 грудня 2003 року), наказів № 8/0 від 26 січня 2004 року та №13/0 від 4 лютого 2004 р. по Білоцерківському державному аграрному університету, біолого-технологічний факультет розпочав підготовку за напрямом 1302 – зооінженерія за спеціальністю “технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”, освітньо-кваліфікаційних рівнів: 6.130200 – бакалавр, 7.130201 – спеціаліст, 8.130201 – магістр, із присвоєнням відповідних кваліфікацій: технолог – ОКР “бакалавр”, інженер-технолог – ОКР “спеціаліст”, технолог-дослідник – ОКР “магістр”. Передбачається підготовка фахівців за такими спеціальностями: технологія виробництва та переробки молока і молочних продуктів; технологія виробництва та переробки м'яса і м'ясних продуктів; технологія виробництва та переробки продукції тваринництва.

Декан В.С. Бомко плідно впроваджує новий навчальний план за названими спеціальностями, як заступник голови навчально-методичної комісії багато уваги приділяє методичному забезпеченню навчального процесу.

За його ініціативою переглянуто назви профілюючих кафедр, проведено значний обсяг роботи щодо наближення принципів форми і змісту підготовки фахівців до європейських освітніх стандартів згідно з Ліссабонською конвенцією (1997 р.) та Болонською декларацією (1999 р.).

Заступником декана біолого-технічного факультету з 2003 до 2008 рр. був доцент В.А. Ліскович, з 2008 до 2011 року – доцент В.М. Недашківській, з 2011 року – канд. с.-г. наук А.П. Король.

Біолого-технологічний факультет нині – це колектив однодумців, об'єднаних спільним прагненням – підготувати для незалежної України висококваліфікованих фахівців, які зможуть організувати безперервне виробництво і переробку тваринницької продукції в центральних областях.

Колектив факультету на сьогодні налічує 797 чоловік, у тому числі 624 студента, 63 викладачі, наукові співробітники, 6 докторантів, 10 аспірантів, 14 осіб обслуговуючого персоналу.

Обличчя факультету – це кафедри. У листопаді 1992 року із зооінженерного факультету передано економічному факультету кафедру іноземної мови, а в квітні 2003 р. створено екологічний факультет, до складу якого відійшла кафедра неорганічної і аналітичної хімії та науково-дослідний інститут екології та біотехнології в тваринництві.

Таким чином, у структурі факультету функціонують 8 кафедр, науково-дослідний інститут птахівництва, проблемна лабораторія імунології сільськогосподарських тварин та створена в грудні 2004 року науково-дослідна лабораторія біохімічних і гістохімічних методів досліджень.

Декан біолого-технологічного факультету доцент В.С. Бомко

Нині науково-педагогічний колектив факультету – це міцний сплав досвідченості і мудрості, якому під силу вирішувати складні питання навчально-методичної та наукової роботи з метою підготовки фахівців нової формації.

На факультеті створена достатня матеріально-технічна, навчально-методична і соціальна бази для нормального функціонування навчального процесу.

У 1999 р. введено в експлуатацію навчальний корпус зооінженерного факультету, що сприяло збільшенню навчальної площі на 35,2 %: тепер на 1 студента припадає 16 м². Санітарно-технічний стан приміщень знаходиться у зразковому та доброму стані.

У зв'язку з введенням у дію нового навчального корпусу навчальні приміщення оснащені новим обладнанням (нові меблі), закуплено 34 комп'ютери, прилади ТЗН. Лабораторії і практикуми, в основному, обладнані наочними засобами. Це сприяло відкриттю на факультеті комп'ютерного класу, в якому студенти опановують навички роботи з комп'ютерною технікою, а також згідно із сучасними вимогами виконують контрольні тестові завдання за модулями з відповідних дисциплін. Комп'ютерний клас використовується для самостійної роботи студентів під час виконання практичних завдань, методика виконання яких перенесена на електронні носії, розроблені науково-педагогічними працівниками.

Для покращення навчального процесу і використання в ньому живих об'єктів у грудні 2000 року введено в дію віварій загальною площею 300 м². Тут проводиться велика робота з його оснащення відповідним обладнанням, завезення дослідних та лабораторних тварин. Доцент Т.А. Донченко проявила наполегливість і кмітливість в організації і проектуванні системи утримання кролів у віварії, створила зразкову модель технології вирощування, що слугує практичним наочним посібником для навчання студентів.

На п'яти кафедрах факультету функціонують науково-дослідні лабораторії, де проводяться наукові дослідження, лабораторні та практичні заняття зі студентами.

У корпусі № 9 до послуг студентів працює читальна зала на 32 посадкових місця і бібліотека з фондом 94000 книг.

Рівень забезпеченості студентів підручниками і навчальними посібниками становить 100 %.

Кожен гуртожиток обладнаний культурно-побутовим і підсобним приміщенням та кімнатою-ізолятором, облаштовані кімнати для самостійної підготовки з розрахунку 0,2 м² на мешканця.

Науково-педагогічні працівники факультету брали безпосередню участь і були співавторами у створенні типових навчальних програм з курсів: “Генетика сільськогосподарських тварин”, “Розведення сільськогосподарських тварин” (Басовський М.З., Рудик І.А., Недвига М.М.); “Скотарство і технологія виробництва молока” (Адмін Є.І.), “Конярство” (Федоров В.П.), “Птахівництво та технологія виробництва яєць і м'яса птиці” (Бесулін В.І.), “Біохімія” (Кононський О.І.), “Органічна хімія” (Кононський О.І.), “Гігієна сільськогосподарських тварин” (Нікітенко А.М.), “Основи ветмедичини” (Журбенко В.А.).

За останні роки суттєво змінено навчальні робочі плани і програми, які зорієнтовані на нову спеціальність та передбачають зближення з європейськими освітніми стандартами шляхом розробки і впровадження кредитно-модульної рейтингової системи.

Основними напрямками цієї системи є розробка нового змісту методичного забезпечення модульного принципу навчання відповідно до Європейської системи перенесення оцінок (ЕСПО).

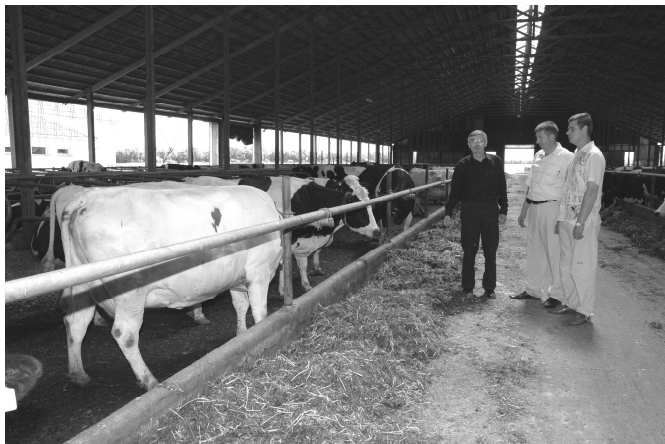
Для впровадження рейтингової системи навчання і оцінювання знань опрацьовані та видані методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів за модулями, які розроблені за всіма дисциплінами факультету. На кожний модуль підготовлені тести, що складаються зі 100 тестових завдань.

З кожним роком зростає впровадження комп'ютерної техніки як для самостійної роботи, так і для контролю знань студентів. Наш факультет одним із перших перейшов до кредитно-модульної системи навчання за всіма дисциплінами.

Золотим фондом у доробку науковців є видання навчально-методичної літератури. За останні десять років навчально-педагогічним колективом факультету видано 11 підручників, 6 монографій, 3 посібники, 2 практикуми.

Серед виданої літератури особливої пошани заслуговують підручники професора О.І. Кононського “Біохімія”, що перевидавався чотири рази, та “Органічна хімія” (2003), який зайняв друге місце на конкурсі підручників цього профілю. Визнаний переможцем (3-тє місце) серед 61 книги аграрного спрямування підручник професорів Басовського М.З., Рудика І.А., доцента Ківи М.С. “Розведення

сільськогосподарських тварин” (2001). Навчальний посібник “Племінна робота. Довідник” (1995) за редакцією члена-кореспондента НААНУ Басовського М.З., у підготовці якого брали участь науковці факультету Рудик І.А., Федоров В.П., Бала В.І., у 2004 році був відзначений Подякою Міністерства аграрної політики України.

Доценти О.В. Борщ та В.П. Ліскович впроваджують технологію безприв'язного утримання корів в умовах ННДЦ су, залучення студентів до виконання планів науково-дослідних робіт кафедр, навичок самостійного опрацювання літератури, впровадження мультимедійних програм і техніки у навчання. Тематика курсових і випускних робіт оновлюється щорічно, вносяться зміни згідно із сучасними вимогами та стандартами.

Нині студенти факультету проходять стажування на фермах Англії, Голландії, Франції, що значно підвищує їхній професійний рівень в умовах високотехнологічного аграрного виробництва.

Науково-педагогічні працівники факультету теж проходили стажування в кращих університетах США і Європи. Серед них: професор А.М. Дубін (Англія), доцент Е.В. Ланін (США, Чехія), професор Є.І. Адмін (Німеччина), доцент М.С. Ківа (Німеччина).

Невід'ємною складовою частиною роботи факультету є наукова діяльність, у результаті якої з'являються нові ідеї, відкриття, що приносять моральне задоволення, визнання авторам і сприяють авторитету університету. За останні п'ять років кафедри факультету освоїли держбюджетних коштів на суму 65–70 тис. грн щорічно, що дало можливість забезпечити мінімальні потреби на проведення досліджень.

Виконання наукової тематики забезпечило можливість підготовки і видання за останні роки двох підручників, двох монографій, трьох патентів і 100 наукових статей та двох рекомендацій виробництву; три докторських дисертації і 4 кандидатських знаходяться в роботі.

За останні роки на факультеті проведено 11 міжнародних науково-виробничих конференцій.

Науковці факультету плідно співпрацюють з Інститутом птахівництва НААНУ та Всеросійським науково-дослідним і технологічним інститутом птахівництва, Херсонськими ДАУ, НАУ та Одеським ДАУ, Інститутом розведення і генетики с.-г. тварин НААНУ, Вінницьким ДАУ, Санкт-Петербурзьким аграрним університетом, Національним технічним університетом України, Інститутом ботаніки, Інститутом експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Е. Кавецького НАН України, Інститутом біології Карельського наукового центру Російської Академії наук, Празьким аграрним університетом (Чехія).

Величезним досягненням факультету є перемога проекту за програмою ТЕМПУС-ТАСІС “Менеджмент стабільного ланцюга продуктів харчування” (вартість 500 тис. доларів США) на період 2001–2004 рр. У проекті задіяні університет ім. Юстуса Лібіха м. Гіссен (Німеччина) і Національна ветеринарна школа м. Ліон (Франція). Виконання цього проекту завершив екологічний факультет під керівництвом доцента М.С. Ківи.

Важливою складовою наукової роботи є участь студентів у проведенні досліджень. На факультеті працює 11 наукових студентських гуртків, в яких займається дослідною роботою 476 студентів.

Кращі роботи гуртківців щорічно заслуховуються на студентських наукових конференціях нашого університету і споріднених вищих навчальних закладів.

У 2011 році студентами факультету опубліковано 75 наукових робіт.

Слід відмітити плідну науково-методичну роботу проф. В.І. Бесуліна над створенням підручника “Птахівництво і технологія виробництва яєць і м'яса птиці” (2003), доцента М.М. Недвиги, який є співавтором “Практикуму з генетики тварин з основами ветеринарної генетики” (2002 р.), проф. Кононського О.І., що підготував і видав посібник “Органічна хімія. Практикум” (2002), доцентів Бомка В.С., Москалика О.Ю., Бабенка С. П., Гришка Г.І. за створення підручника „Годівля сільськогосподарських тварин” (2001) для студентів I–II рівнів акредитації.

Підвищення якості підготовки фахівців науково-педагогічні працівники забезпечують через методичне покращення навчального процесу.

Науковці факультету втілюють наукові розробки в сільськогосподарське виробництво. Впровадження рекомендацій виробництва молока на великих і малих фермах Білоцерківського, Васильківського районів та ефективних методів селекції в молочних і м'ясних стадах великої рогатої худоби в господарствах Черкаської області забезпечили щорічний економічний ефект на суму 450–500 тис.грн.

В історію факультету і університету вписано чимало славних сторінок, які свідчать про визнаний інтелектуальний рівень викладачів та високий професіоналізм випускників, які трудяться в різних областях України. За роки діяльності факультету підготовлено понад 10000 фахівців для роботи в тваринництві.

Співробітники факультету спрямовують зусилля на заохочення студентів до самостійної роботи, активної участі в науково-дослідній роботі, олімпіадах, конкурсах, у студентському самоврядуванні, художній самодіяльності, спорті.

Доброю і плідною є дружба студентів зі спортом. Так, у спортивних секціях тренуються 434 студенти, з них 93 особи отримали спортивну кваліфікацію: майстра спорту – 3, кандидата в майстри спорту – 8.

Спортивний характер, волю до перемоги на змаганнях демонструють чемпіонка світу із дзюдо, член збірної України Н. Герасименко, дворазова чемпіонка світу із дзюдо О. Ярина, чемпіон України з важкої атлетики Р. Волинець, чемпіон України серед молоді з важкої атлетики О. Лагодний, майстер спорту з важкої атлетики С. Хомченко, Р. Луппа, а також члени збірної команди України, неодноразові чемпіони України з легкої атлетики: В.О. Киц, Р. Плужниченко, С. Горовий, В. Трохимчук, М. Федорів, член збірної України з вільної боротьби Д. Макаренко та члени молодіжної збірної України з баскетболу С. Галинін, П. Крутоус, А. Чайка, Д. Гавронський і член збірної України з пожежно-прикладного виду спорту О. Сковчинський, чемпіон Київської області з гирьового спорту Р. Адамов. – кандидати в майстри спорту

Історія сьогодення біолого-технологічного факультету свідчить, що його колектив живе повноцінним життям, працює над збагаченням добрих традицій, ясно бачить свою перспективу.

Кафедра біофізики та основ технологічних процесів. У предтечі нашого університету – вищому колегіумі, гімназії, реальному технічному училищі, технікумі викладалася фізика.

У 1920 році в технікумі створено фізичний і математико-геодезичний кабінети. Фізику викладають В.П. Линник і Н.В. Русинов.

Линник Володимир Павлович – видатний вчений в галузі прикладної фізики та астрономічної оптики, пізніше – начальник наукового відділу Державного оптичного інституту ім. С.І. Вавилова, академік, Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державних премій СРСР, Золотої медалі С.І. Вавилова. Фірма «Цейс» двічі копіювала зроблені ним прилади, перший раз під чужим, а другий раз – під його прізвищем.

У В.П. Линника був рідкісний дар сильного геометричного уявлення – центрівка мікроскопічних об'єктів, на базі чого – винахід подвійного мікроскопа, мікроінтерферометра, методи стереомікрофотографії, збільшення з коливаючими об'єктами в мікрофотометрії.

У 1924 р. була заснована кафедра фізики і вищої математики. Крім фізики та вищої математики, на кафедрі вивчалися метеорологія, радіобіологія та деякі інші дисципліни, тому періодично працювали спеціалісти інших профілів.

Першим завідувачем кафедри був Линник Володимир Павлович (1889 – 1984). Після В.П. Линника, у тридцяті роки, кафедру очолювали доценти М.Л. Гаадзе, А.В. Кияшко, які зробили вагомий внесок у технічне оснащення та методичне забезпечення навчального процесу.

У перші повоєнні роки (1944–1950) відновленням матеріальної бази кафедри та її підготовкою до навчального процесу керував завідувач кафедри, досвідчений старший викладач з досвідом роботи у Воронезькому хіміко-технологічному інституті та інших ВНЗ Кучугін Володимир Петрович. Окрім копіткої роботи з методичного забезпечення навчального процесу, Володимир Петрович разом з викладачами кафедри налагодив і наукову роботу. Сферою наукових інтересів у ці роки була проблема коксування і брикетування білоцерківських торфів.

З 1950 до 1952 рр. кафедру очолював старший викладач Яковлєв Степан Якович, а з 1952 до 1958 рр. – старший викладач Бублій Євген Миколайович, який підготував і видав лабораторний практикум з усіх розділів фізики, що багато років використовувався для вивчення предмета в

сільськогосподарських і педагогічних інститутах держави. Багато уваги він приділяв роботі зі студентами в позаурочний час.

Відсутність висококваліфікованих фізиків у Білій Церкві змушувала керівництво інституту залучати до роботи на кафедрі спеціалістів з інших міст. Так, з 1958 р. кафедру очолив кандидат технічних наук, який до цього працював доцентом Київського СГІ, – Крупник Наум Давидович. Ще у 1938–1941 рр. він був завідувачем кафедри Донецького індустріального інституту, у 1944–1945 рр. – Київського інституту харчової промисловості, у 1948–1953 рр. – завідувачем, а потім (1953–1958 рр.) доцентом кафедри Української СГА. З 1958 до 1963 рр. він успішно передавав свої знання викладачам кафедри і студентам БЦСГІ.

Недовго (1963–1965 рр.), але плідно працював завідувачем кафедри, яка в ті часи мала назву «кафедра фізики і метеорології», гідрометеоролог, кандидат фізико-математичних наук, доцент Коломієць Кирило Васильович, який набув великого досвіду і знань, працюючи в Українському науково-дослідному гідрометеорологічному інституті, Одеському інституті курортології, доцентом кафедри фізики Одеського СГІ. Його кваліфікація допомогла кафедрі суттєво поліпшити вивчення студентами курсу сільськогосподарської метеорології.

Випускник Московського гідрометеорологічного інституту доцент Васишин Дем'ян Павлович працював завідувачем кафедри з 1968 до 1970 рр. У 1961 р. він закінчив аспірантуру при Ленінградському інституті агрофізики, став кандидатом сільськогосподарських наук, а потім доцентом кафедр фізики Московської сільськогосподарської академії ім. Тімірязєва та Московської ветеринарної академії. За час роботи в БЦСГІ видав дві методичні вказівки до лабораторних робіт, разом з працівниками кафедри проводив наукові дослідження щодо застосування полімерних плівок у сільському господарстві.

У 1970–1973 рр. завідувачем кафедри працював випускник Томського політехнічного інституту, кандидат фізико-математичних наук, доцент Зленко Володимир Якович. Великого педагогічного досвіду і наукових знань він набув, працюючи на різних посадах у Томському політехнічному та Тюменському індустріальному інститутах. Його знання і вміння дозволили підняти на більш високий рівень навчальну та методичну роботу кафедри.

Помітний слід в історії кафедри залишив кандидат технічних наук, доцент Рубцов Анатолій Миколайович, випускник Ленінградського політехнічного інституту. Очолюючи кафедру у 1974 – 1977 рр., значну увагу приділяв покращенню наукової діяльності колективу, використовуючи науковий досвід, набутий у Запорізькому науково-дослідному інституті титану. За десять років роботи в цьому інституті ним опубліковано понад п'ятдесят наукових статей, отримано 4 авторських свідоцтва на винаходи. Під його керівництвом наукова робота кафедри виконувалася в основному на госпдоговірних засадах і була присвячена вивченню корозійної стійкості титанових сполук за їх контакту з рідкими добривами, використанню металокерамічних титанових фільтрів для фільтрації води, безалкогольних напоїв та пива на Білоцерківському заводі пиво-безалкогольних напоїв тощо. До цієї роботи залучались викладачі кафедри, лаборанти та студенти. Активну участь у наукових дослідженнях брали біофізик за фахом, асистент кафедри Скугарєв Євген Миколайович, старший викладач кафедри Кучерін Сергій Петрович, студенти М. Закусілов, І. Швець та ін.

Особливо на добрі слова заслуговує Кучерін Сергій Петрович, який працював на кафедрі з 1954 р. лаборантом, старшим лаборантом і заочно навчався на механіко-математичному факультеті Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, після закінчення якого працював асистентом, викладачем і старшим викладачем кафедри з 1961 до 1978 рр. У 1966–1968 рр. Сергій Петрович виконував обов'язки завідувача кафедри. Його вирізняли глибокий рівень знань з математики, всебічна ерудиція та інтелект. Сергій Петрович був інтелігентною, доброзичливою людиною і користувався високим авторитетом у колег та студентів.

У 1960–1970 рр. на кафедрі плідно працювали досвідчені педагоги, викладачі фізики та математики В.І. Конторщикова, М.М. Никоненко, К.М. Радкевич, Т.І. Первак, Н.І. Студзинська, М.М. Степанюк, Г.А. Підгорна, Г.І. Первак, Г.А. Птухар. Вони вміло надавали студентам фундаментальні знання з основ природничих наук та велику увагу приділяли вихованню студентської молоді. Разом з ними кваліфіковано забезпечували навчальний процес лаборанти М.А. Палій, М.А. Хоменко, С.Т. Білевич, М.С. Шеламагіна, Г.В. Бострем.

Усі роки свого існування кафедра забезпечувала вивчення фізики, математики, метеорології, радіології на всіх факультетах інституту і була в різному адміністративному підпорядкуванні. Але вже більше 30-ти років кафедра входила до складу факультету ветеринарної медицини.

Суттєво новий етап в історії кафедри розпочався з 1977 р., коли відбулася зміна викладацького колективу. Кафедру поповнили випускник Бакинського державного університету, кандидат фізико-математичних наук Будянський Василь Іванович, випускник Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, кандидат фізико-математичних наук Розумнюк Віктор Трохимович та випускник аспірантури Інституту напівпровідників АН УРСР Борщ Володимир Васильович. Через рік на кафедрі прийшов випускник Кишинівського державного університету, кандидат фізико-математичних наук Шевченко Ростислав Леонідович, а ще через рік – випускник Київського політехнічного інституту, кандидат технічних наук, доцент Дейнека Петро Андрійович. Разом з ними у цей період працювали досвідчені педагоги й вихователі – асистенти Філіпова Ніна Павлівна, Сафонова Людмила Данилівна та старший викладач Корнєва Світлана Михайлівна.

Починаючи з 1977 р., колектив кафедри суттєво переробив і видав методичні вказівки до лабораторних робіт з усіх розділів фізики тиражем, що забезпечував студентів усіх факультетів інституту, істотно обновила технічну базу навчального процесу і наукових досліджень. На кафедрі з'явилися сучасні спектрометри і спектрографи, лазери, електронний мікроскоп, радіоелектронна апаратура, поляриметри, рефрактометри тощо. Основним напрямом наукових досліджень стало вивчення впливу фізичних факторів на процеси в біологічних об'єктах і визначення їх фізичних параметрів у нормі та відхиленнях від неї. Об'єктами досліджень стали різні сільськогосподарські культури та сільськогосподарська птиця. Основним фізичним фактором впливу на ці об'єкти стало низькоінтенсивне лазерне випромінювання. Вивчали вплив лазерного світла з різними характеристиками на біологічні процеси розвитку насіння рослин, інкубацію яєць, розвиток ембріонів курей, качок тощо та продуктивність рослин і птахів. Ці дослідження проводились у співпраці зі спеціалістами кафедр рослинництва (доценти Боковий В.І., Ткачук В.М.), дрібного тваринництва (доцент Попов А.А.), зоогігієни с.-г. тварин (доцент Нікітенко А.М.). Досліди проводилися в лабораторії кафедри фізики та у виробничих умовах господарств Таращанського, Фастівського, Білоцерківського районів, Кожухівської, Морозівської, Білоцерківської та інших птахофабрик Київської області.

З 1977 до 1981 рр. кафедру очолював доцент Будянський Василь Іванович. Це був талановитий вчений, енергійний організатор як навчального процесу, так і науково-дослідної роботи колективу кафедри.

З 1981 до 2002 рр., завідувачем кафедри, що отримала назву кафедри фізики та вищої математики, працював доцент Розумнюк Віктор Трохимович. Він є автором більше п'ятидесяти наукових праць, трьох методичних посібників, п'ятнадцяти методичних вказівок та розробок з фізики і вищої математики, співавтором типової програми з курсу “Фізика з основами біофізики” для студентів факультетів ветеринарної медицини вузів України. Віктор Трохимович був одним з організаторів триденного семінару секції Наукової ради АН СРСР із проблеми “Фізика, хімія і механіка поверхні”, що проводився на базі кафедри і в якому брали участь провідні вчені з усіх наукових центрів Радянського Союзу. Під керівництвом В.Т. Розумнюка продовжувалося вивчення фізичних і біохімічних властивостей біооб'єктів та вплив на них електричних і магнітних полів, лазерного випромінювання з різними довжинами хвиль тощо. Разом з кафедрою терапії та клінічної діагностики (аспірант Москаленко В.П.), за активної участі доцента Непочатенка В.А., була розроблена методика застосування інфрачервоної спектроскопії для вивчення властивостей мембран еритроцитів крові в нормі у разі захворювання телят на анемію.

У ці роки на госпдоговірних засадах з Інститутом напівпровідників АН УРСР проводилось вивчення електричних і фотоелектричних властивостей напівпровідників, а з Кожухівською та Гаврилівською птахофабриками – дослідження впливу передінкубаційного опромінення курячих яєць на ембріональний та постембріональний розвиток, резистентні властивості та продуктивність птиці. В окремі роки (1983–1985) кафедра виконувала до 30 % госпдоговірної тематики інституту. У виконанні госпдоговірної тематики активну участь брали: старший науковий співробітник Івановський Леонід Людвигович, молодші наукові співробітники Федіна Людмила Іванівна, Піскунова Маргарита Володимирівна, Заїка Леонід Андрійович, Марущак Анатолій Трохимович, лаборанти Мельніков Леонід Іванович, Макарова Ольга Миколаївна, Зайцева Наталія Леонідівна. Провідними виконавцями госпдоговірної тематики були її керівник доцент В.Т. Розумнюк, доценти Р.Л. Шевченко, В.А. Непочатенко, асистенти І.Л. Якименко, Л.Д. Сафонова, А.В. Рубан.

Протягом 1981–2003 рр. вперше в історії кафедри її співробітники активно виконують і захищають дисертаційні роботи. Були захищені чотири кандидатських дисертації (асистенти В.В. Борщ, І.Л. Якименко, У.С. Ревіцька, аспірант М.А. Мельник) і одна докторська (доцент І.Л. Якименко), захищена 2003 р.

У той час, коли головним напрямом наукових досліджень кафедри стало вивчення впливу фізичних факторів на біологічні об'єкти, виникла потреба у фахівцях, які мали б достатній рівень знань як з фізики, так і біології. За рекомендацією завідувача кафедри біофізики КДУ ім. Т.Г. Шевченка академіка М.Ф. Шуби та професора цієї кафедри В.Л. Зими на посаду асистента у 1985 р. був прийнятий випускник кафедри біофізики Якименко Ігор Леонідович. За короткий термін він став кваліфікованим викладачем фізики та фізики з основами біофізики й активним, провідним учасником виконання наукової тематики кафедри. Напрямом його наукової діяльності стало вивчення фізичних та біохімічних процесів у структурах курячого яйця, ембріонів, молодняку та дорослої птиці та їх зміни під впливом передінкубаційного лазерного опромінення яєць. Цілеспрямованість, працьовитість, фахове впровадження біофізичних методів досліджень біоб'єктів дозволили йому, паралельно з успішною педагогічною діяльністю, захистити кандидатську і докторську дисертації. Під час виконання наукових досліджень Ігор Леонідович налагодив тісну співпрацю з відділом біофізики Інституту експериментальної патології, онкології та радіобіології НАН України (зав. відділу проф. Сидорик Є.П.), кафедрою біофізики КНУ ім. Т.Г. Шевченка (зав. кафедри проф. Мірошніченко М.С.) та іншими науковими закладами країни. До наукової роботи І.Л. Якименко постійно залучає студентів. Він є автором 120 наукових статей, рекомендацій для промислового птахівництва, одного посібника, 15 методичних вказівок. Має 9 патентів України.

Колектив кафедри біофізики та основ технологічних процесів

У грудні 2002 р. Якименко Ігор Леонідович став завідувачем кафедри.

Кафедра оснащена сучасними комп'ютерами, демонстраційними засобами, методичними матеріалами, обладнанням для виконання лабораторних робіт з фізики та біофізики, що дозволяє проводити на високому рівні навчальний процес.

Кафедра гігієни тварин і основ ветеринарної медицини. Кафедра зоогієни в університеті була створена лише в 1933 році.

Керував кафедрою спочатку професор М.Г. Поширов (він фактично і організував її), а потім професор В.І. Упоров. Все надбання колективу кафедри під керівництвом цих професорів було знищено в роки Великої Вітчизняної війни під час окупації Білої Церкви фашистськими загарбниками.

Після визволення міста, коли знову почав функціонувати інститут, кафедру довелося створювати спочатку, для чого необхідні були ентузіасти, люди енергійні, хороші організатори, які знають і люблять свою справу.

Такою людиною був відомий гігієніст професор А.К. Скороходько, який очолив кафедру в 1946 році. Однак працював він в інституті до 1948 року за сумісництвом, тому за такий короткий період його вклад у становлення кафедри, у наукові дослідження, які проводилися співробітниками кафедри, не був доволі значним.

У 1948 році на посаду завідувача був прийнятий за конкурсом доцент М.Ф. Гудков, який очолював кафедру до 1968 року. Він же читав курс лекцій “Зоогієна” і “Основи ветеринарії” на зоотехнічному і ветеринарному факультетах.

У 50-х роках році на кафедру прийшли Г.Ф. Царук, Г.П. Карвацька, С.Г. Ісаєв, Г.Д. Іванова, М.С. Бойко.

Пізніше прийшли працювати на кафедру зоогієни з кафедри епізоотології кандидати ветеринарних наук, асистент В.О. Бусол, М.М. Паска, В.А. Журбенко.

У різні роки на кафедрі працювали Ф.Г. Сацков, В.П. Кириченко, В.І. Шарандак, нині працюють В.В. Малина В.С. Акетін, Н.В. Булей, В.А. Гришко.

**Колектив кафедри гігієни тварин і основ ветеринарної медицини
навколишнього середовища.**

Згідно з Наказом Міністерства сільського гос-подарства і продовольства України від 22.05.1997 року при кафедрі гігієни тварин і основ ветеринарної медицини була створена Проблемна лабораторія імунології тварин, завідувачем якої був призначений професор А.М. Нікітенко.

Після Чорнобильської катастрофи професор А.М. Нікітенко та співробітники кафедри співпрацюють з Чорнобильським науково-технічним центром Міжнародних досліджень, де були проведені дослідження щодо можливостей за рахунок розроблених препаратів нормалізувати або знизити негативний вплив іонізуючого випромінювання на функції імунної системи та активації обміну речовин у тварин, яких вирощують у зоні з підвищеним радіоактивним фоном. Одержані результати свідчать про те, що є можливість нормалізувати гомеостаз тварин та знизити забрудненість радіонуклідами продуктів тваринного походження на 16–27% порівняно з контрольними тваринами.

Науково-дослідні роботи були направлені на розробку технології отримання імуномодуючих препаратів, на які було підготовлено та затверджено Державним департаментом ветеринарної медицини 5 комплектів нормативно-технічної документації, а саме: на Гомотин; КАФІ, Камізол, Ферамін, Мобес. Ці та інші матеріали стали основою для отримання 17 авторських свідоцтв, 28 патентів України, підготовлено та опубліковано 3 монографії, 23 навчально-методичних рекомендації, 18 рекомендацій виробництву та більше як 400 друкованих праць.

Науково-дослідні розробки співробітників кафедри гігієни тварин і основ ветеринарної медицини та Проблемної лабораторії імунології тварин були використані під час підготовки кадрів для БДАУ – захищено 8 кандидатських та 2 докторських дисертацій. На сьогодні на кафедрі ведеться робота над 2-ма докторськими та 5-ма кандидатськими дисертаціями.

У 2004 році захистив докторську дисертацію Лясота Василь Петрович. Нині він професор, член 2-х спеціалізованих рад: з гігієни тварин та ветеринарної санітарії (НАУ, м. Київ і ЛНАВМ імені С.З. Гжицького, м. Львів).

Співробітники кафедри проводять важливі наукові дослідження в зоні відчуження Чорнобильської атомної електростанції. Разом з Чорнобильським науково-технічним центром міжнародних досліджень науковці кафедри гігієни тварин вирішували проблему корекції імунобіологічної реактивності організму тварин, які вирощуються в зонах з підвищеним радіологічним контролем. Одержані результати дозволили визначити оптимальні режими використання імуномодуючих препаратів для нормалізації еритро- і лімфопоезу та прискореного виведення радіонуклідів з організму. Результати досліджень сприяли підготовці та затвердженню на технічній раді Міністерства надзвичайних ситуацій двох методичних рекомендацій.

За останні 10 років співробітники кафедри разом із вченими Національного технічного університету України “КПІ” почали вивчення впливу електромагнітних випромінювань надвисокої частоти на неживі та живі об’єкти і навколишнє середовище. Одержані результати наукових досліджень дозволили співробітникам кафедри на базі БДАУ провести три Всеукраїнських науково-виробничих кон-

У 1979 році за конкурсом на посаду завідувача кафедри був обраний доцент Нікітенко Анатолій Мефодійович, нині доктор ветеринарних наук, професор, академік Міжнародної Академії ветеринарних наук, академік Міжнародної Академії біоенерготехнологій. З 2011 р. за наказом ректора університету в.о. завідувача кафедри призначено доцента Малину В. В.

Науковий напрям – вивчення імунобіологічного стану тварин та способів оптимізації системи їх захисту від несприятливих факторів на-

ференції та одну міжнародну з проблеми “Електромагнітні випромінювання в біології та практичне використання їх позитивних ефектів” (1996, 1999, 2001, 2003 рр.), а також підготувати матеріали для створення Міжнародної асоціації “Біоінформаційна технологія”.

При кафедрі функціонує науково-дослідний студентський гурток з гігієни тварин і основ ветеринарної медицини. Члени наукового студентського гуртка виконують експериментальні роботи, доповідають результати на наукових студентських конференціях інституту, а також на міжвузівських конференціях в інших навчальних закладах. Кращі роботи направляються на інститутські, республіканські конкурси, де частина з них відмічена грамотами, преміями і подяками.

На кафедрі регулярно розробляються і на навчально-методичній раді коригуються робочі програми за курсами “Гігієна тварин” та “Основи ветеринарної медицини”.

Співробітники кафедри беруть активну участь у різноманітних виставках, університетських, державних, міжнародних конференціях (Суми, Київ, Харків, Львів, Чорнобиль, Біла Церква, Санкт-Петербург, Кишинів, Гродно, Краснодар, Петропавлівськ, Білгород, Петрозаводськ, Сігулда, Тарту, Кошице та ін.).

Кафедра органічної та біологічної хімії. Кафедра органічної та біологічної хімії була заснована в 1932 році відразу після створення факультету.

За цей період кафедра змінювала свою назву. Так, у 1932 році вона від’єдналася від кафедри загальної хімії і одержала назву “кафедра біологічної хімії”. У 1934 р. із кафедри загальної хімії на кафедру біологічної хімії був переведений курс органічної хімії. З того часу кафедра одержала назву органічної і біологічної хімії. У 60-х роках на кафедрі читали курс патофізіології і кафедра відповідно називалася “кафедра біологічної хімії і патофізіології”.

Доцент Р.В. Чаговець
(завідувач кафедри органічної
хімії 1944–1946 рр.)

За час існування кафедри її очолювали: Л.А. Сицький (1932–1934), С.Ф. Майоров (1934–1940), О.В. Попова-Гіммельрейх (1941), Ф.П. Нішко (1944–1945), Р.В. Чаговець (1945–1946), Ю.В. Лахно (1946–1949), М.М. Шварцбурд (1949–1962), А.В. Маханько (1960–1961), А.М. Куришко (1963–1964), О.І. Кононський (1964–2002), С.І. Цехмістренко (з 2002 і донині). Кожен із завідувачів кафедри зробив свій внесок у загальний доробок кафедри. У перші дні Великої Вітчизняної війни під час бомбардування міста було спалено корпус №2, де розміщувалася кафедра. Все її навчальне і наукове обладнання згоріло. Робота кафедри була відновлена у 1944 р. Колектив викладачів читав курси органічної і біологічної хімії на ветеринарному та агрономічному факультетах.

Багато зробив для відновлення роботи кафедри доцент Ростислав Всеволодович Чаговець, учень видатного біохіміка О.В. Палладіна. Завдяки зусиллям завідувача у повоєнні роки на кафедрі відновилася наукова робота. Р.В. Чаговець закінчив Київський інститут народної освіти у 1925 році. Надалі він – академік, академік-секретар Біологічного відділення НАН України, видатний вчений, який працював в галузі вивчення вітамінів, біохімії м'язової тканини і водного обміну. Обирався членом Міжнародного товариства з вивчення походження життя.

З 1946-го до 1949 рр. кафедру очолював доцент Ю.В. Лахно – учень Р.В. Чаговця. В ці роки тут розпочалися комплексні дослідження з біохімії вітаміну В₂, що тривалий час проводилися старшим викладачем І.Б. Епштейном.

Ілля Борисович Епштейн працював на кафедрі майже 50 років. Це був прекрасний науковець, обдарований педагог, ініціатор багатьох починань – створення музею університету, факультету громадських професій, організації зустрічі випускників.

Шварцбурд Мирон Мойсейович завідував кафедрою з 1949 до 1962 рр. Досконало володів 6-ма мовами: українською, російською, англійською, німецькою, французькою, єврейською.

Старший викладач
І.Б. Епштейн

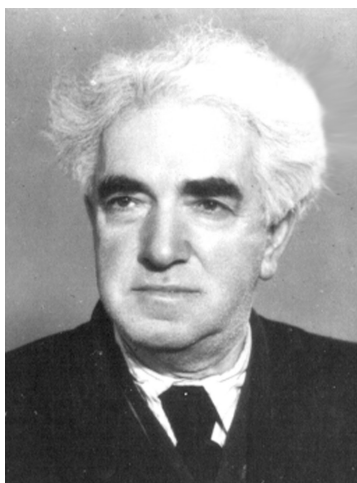
Досліджував обмін рибофлавіну у м'язовій тканині за різних функціональних станів, активність ферментів підшлункової залози; вплив годівлі на якість молока і вміст вітаміну С у крові та молоці. Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора та медаллю „За победу над Германией”. М.М. Шварцбурд багато зробив для поліпшення організації навчально-методичної і науково-дослідної роботи кафедри. Разом зі співробітниками ним були створені фундаментальні методичні розробки з основних тем курсів органічної, фізичної, колоїдної та біологічної хімії, більшість яких і нині використовуються педагогами кафедри. У ці роки курс органічної хімії вів доцент І.П. Лабунський, який здійснив велику серію досліджень, зокрема аренів та спиртів, вивчив механізм реакції конденсації гліколів і бензену.

М.М. Шварцбурдом та асистентами В.Ф. Карельською, С.Б. Вайсман і Б.Д. Шрайбман, які працювали на кафедрі з 1951 до 1966 рр., проведено серію робіт з вивчення впливу фурамону, карбохоліну та пілокарпіну на вміст цукру і кальцію у крові свиней. Здійснено також комплекс наукових досліджень разом з кафедрами фармакології (доцент Б.М. Семененко) і патологічної фізіології (професор А.В. Маханько), епізоотології (аспірант Ю.О. Павловський) і тваринництва (асистент В.Т. Нагорний) – з вивчення вмісту кальцію, фосфору і глюкози в крові сільськогосподарських тварин у звичайних умовах, в експерименті та у разі патології.

З 1960 до 1961 рр. кафедрою завідував Маханько Андрій Васильович.

З 1963 до 1964 рр. завідувачем кафедри працював Куришко Аркадій Михайлович як обраний за конкурсом. Перейшов на кафедру із посади ректора Ужгородського університету та завідувача кафедри органічної хімії.

Мав 34 наукові роботи, 2 винаходи. Нагороджений орденами Червоної Зірки та Трудового Червоного Прапора, медалями „За боевые заслуги”, „За взятие Будапешта”, „За победу над Германией”.

Доцент М.М. Шварцбурд
(завідувач кафедри органічної хімії, 1949–1960 рр.)

Професор А.В. Маханько
(завідувач кафедри органічної хімії 1960–1961 рр.)

Доцент А.М. Куришко
(завідувач кафедри органічної хімії 1963–1964 рр.)

Кононський Олексій Іванович очолював кафедру з 1964 до 2002 рр. Створив на кафедрі гістохімічну лабораторію, в якій він і його учні опановували сотні гістохімічних методик із вивчення вмісту та локалізації в органах, тканинах і клітинах тварин та людини білкових речовин, нуклеїнових кислот, ліпідів, вуглеводів, вітамінів, гормонів, мінеральних сполук. Його надійним помічником у роботі була старший лаборант Л.А. Рославська.

За роки роботи О.І. Кононського завідувачем (1964–2002) кафедра стала відомим в нашій державі та за кордоном методичним і науковим центром біохімії тварин. Він є засновником гістобіохімічної наукової школи, вихованцями якої є 7 докторів і 13 кандидатів наук, у тому числі 4 академіки. Ним опубліковано понад 200 наукових і методичних та інших праць, у тому числі 14 підручників і навчальних посібників для вузів колишнього СРСР, СНД і України. Зокрема, вчений створив перший і єдиний для колишнього СРСР підручник „Гистохимия” (1976), а також „Биохимия животных” (1980, 1984, 1992), перші для України – „Біохімія тварин” (1994, 2006), „Физическая и коллоидная химия” (1986), „Органічна хімія” (1994, 2003), „Органічна хімія. Практикум” (2002) та інші.

Олексій Іванович Кононський бере активну участь у громадському та науковому житті міста, області та держави. Він є головою міського (з 1977 р. донині), членом правління обласного (з 1977 р.), республіканського (1976–1986 рр.) та Всесоюзного (1986–1988 рр.) товариств „Знання”. Обирався депутатом Білоцерківської міської ради депутатів трудящих (1990–1995 рр.), є членом Наукової Ради при Президії НАУ України „Біохімія тварин і людини” (з 1977 р.), Центральної Ради і Президії Українського біохімічного товариства ім. О.В. Палладіна (з 1977 р.), віце-президент Малої АН України (1993–1995 рр.). У Сквирській середній школі № 1, яку в 1948 р. він закінчив, започаткована премія ім. О. Кононського для ліцеїстів із природничих дисциплін.

О.І. Кононський – академік Української АН (2004), Нью-Йоркської АН (1998) і Російської АН (2002). Увійшов до міжнародного рейтингу „Хто є хто” Великої Британії (1996) і США (2000–2004) „Хто є хто в науці і техніці” (2006–2007). Член Золотого фонду м. Біла Церква (1998), почесний громадянин м. Сквир (1999). Довічний стипендіат Президента України (2004).

О.І. Кононський – автор низки публіцистичних і художніх творів – “Відлуння Чорнобиля” (1996, 1997), “Герої народу безсмертні” (1998), “Дороги життя” (1998), “Наша гордість” (2000), “Таємниці мозку великих людей” (2002), “Незабутній Шолохов” (2002), “Здоров’я, загартування і зимове купання” (2000), “Минуле та сучасне медицини Білої Церкви” (у співавторстві з Г.Д. Ковбасюком і В.Г. Ковбасюком, 2003), “Життя та вічність” (2005), «Серце хірурга» (2008) та інші. Нагороджений Почесною Грамотою Президії Верховної Ради УРСР (1970), кількома медалями та Міжнародним знаком „Союз Чорнобиля” (2003).

Винятково велика заслуга у становленні кафедри як провідного наукового і методичного центру з біохімії сільськогосподарських тварин і біотехнології належить академіку Української академії аграрних наук, професору, доктору біологічних наук Герасименку Віктору Григоровичу.

Тривалий час на кафедрі працювали В.Г. Тертишний, Н.В. Москвичова, Г.І. Маматченко, І.О. Девеча, В.С. Бітюцький, О.І. Розпутній, М.В. Злочевський, І.А. Псуйко, М.М. Сімоненко.

З 2002 року завідувачем кафедри є Світлана Іванівна Цехмістренко.

З 1989 до 1996 рр. Світлана Іванівна – вчений секретар університету та завідувач аспірантури. Вміло поєднуючи педагогічну, наукову і методичну роботу після закінчення докторантури, у 1999 р. захистила докторську дисертацію і нині є автором майже 200 наукових праць, методичних розробок та рекомендацій, затверджених Мінагрополітики України та 5 патентів. Під її керівництвом працюють аспіранти та здобувачі. Світлана Іванівна бере участь та виступає з доповідями на міжнародних, державних та вузівських конференціях та з’їздах. У 2004 році на базі кафедри під керівництвом проф. С.І. Цехмістренко створено міжфакультетську науково-дослідну лабораторію біохімічних і гістохімічних методів дослідження.

С.І. Цехмістренко є членом редколегії тематичного збірника „Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” та науково-виробничого журналу „Аграрні вісті”, членом 2-х спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій при Національному університеті біоресурсів та природокористування та у нашому університеті. За високий професіоналізм і особистий внесок у впровадження наукових розробок у виробництво С.І. Цехмістренко

**Професор О.І. Кононський з аспірантами
О.М. Клименко та С.І. Цехмістренко (1985 рік)**

**Завідувачка кафедри органічної
та біологічної хімії, професор
Цехмістренко С.І.**

нагороджена Почесною грамотою Міністерства аграрної політики України (2000). Увійшла до міжнародного рейтингу «Хто є хто» (2007), «Видатні жінки-науковці» (2011).

Колектив кафедри органічної та біологічної хімії

Нині кафедра органічної і біологічної хімії має такий склад: Цехмістренко С.І. – зав. кафедри, д-р с.-г. наук, професор; Кононський О.І. – д-р біол. наук, професор; Девеча І.О. – канд. біол. наук, доцент; Чубар О.М. – канд. с.-г. наук, доцент; Пономаренко Н.В., Поліщук В.М., Яремчук Т.С., Цехмістренко О.С. – кандидати с.-г. наук, Поліщук С.А. та Радзивілова Ю.О. – аспіранти, Соломко Т.А. – старший лаборант; Сімоненко Т.О. – лаборант.

За роки існування кафедри докорінно змінилась її матеріально-технічна база. Лабораторно-практичні заняття проводяться у хімічних навчальних лабораторіях, які обладнані необхідними приладами (спектрофотометр, фотоелектроколориметр, центрифуги, водяні бані, аналітичні ваги, рН-метри), лабораторним посудом та реактивами.

З метою удосконалення педагогічної роботи створені робочі зошити, які дають можливість більш ретельно опановувати теоретичний та практичний матеріал з дисциплін.

На кафедрі підготовлено та захищено 5 докторських та 17 кандидатських дисертацій.

Науковці кафедри є авторами та співавторами ряду підручників та посібників, типових навчальних програм.

Основним науковим напрямком роботи кафедри є дослідження обмінних процесів в організмі тварин і птиці в онтогенезі за дії різних фізико-хімічних чинників, а також пошук нових та ефективних сполук, які здатні корегувати дію негативних факторів. Результати наукових досліджень щорічно доповідаються на міжнародних, державних з'їздах, симпозиумах, конференціях та публікуються у фахових виданнях.

Кафедра розведення і генетики сільськогосподарських тварин. Заснована 1933 р. Першим її завідувачем (1933–1936 рр.) був І.І. Клодницький. У 1947–1948 рр. кафедру очолював професор О.О. Маторін.

Протягом 1948–1966 рр. кафедрою завідував доцент С.О. Покровський. Із 1966-го до 1977 рр. кафедру очолював д-р с.-г. наук, професор В. Н. Фесик – відомий вчений у галузі розведення с.-г. тварин.

З 1977 до 1988 рр. кафедру очолював канд. біол. наук, доцент М. М. Недвига.

Із 1988 до 1999 рр. кафедрою завідував д-р с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААНУ М.З. Басовський – визнаний фахівець з питань великомасштабної селекції, автор 167 наукових робіт, з яких 24 монографії, книги, підручники, посібники.

Завідувач кафедри розведення і генетики с.-г. тварин, професор, член-кореспондент НААНУ Рудик І.А.

Із 1999 року кафедру розведення і генетики с.-г. тварин очолює д-р с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААНУ І.А. Рудик.

І.А. Рудик є одним із провідних учених в галузі розведення і селекції тварин, членом комісії Мінагрополітики та НААНУ з вироблення нормативних документів на виконання Закону України “Про племінне тваринництво”, зокрема “Інструкції з бонітування великої рогатої худоби молочних і молочно-м'ясних порід”, “Інструкції з ведення племінного обліку в молочно-м'ясному скотарстві” (2004), “Інструкції з оцінки бугаїв-плідників” (2005). Призначався головою державної експертної комісії Мінагрополітики та НААНУ з апробації типів створюваної червоної молочної породи (1998), прикарпатського типу української червоно-рябої молочної породи (1999), червоної молочної породи та південного внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи (2004), української бурої молочної породи та північно-східного типу української чорно-рябої молочної породи (2005), південної

м'ясної породи та знам'янського внутріпородного типу великої рогатої худоби (2008), ковельського внутріпородного типу волинської м'ясної породи (2009).

І.А. Рудик є членом науково-методологічної комісії НААНУ, спеціалізованої ради та координаційно-методичної ради при Інституті розведення і генетики тварин НААНУ, відповідальним редактором наукового збірника “Вісник Білоцерківського ДАУ” та членом редакційної колегії науково-практичного журналу “Аграрні вісті”.

У творчому доробку вченого понад 170 наукових праць, в тому числі монографія, довідник та чотири підручники для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

І.А. Рудик бере активну участь у підготовці наукових кадрів, під його керівництвом проведено дослідження і захищено 10 кандидатських дисертацій.

Нині (2011 р.) на кафедрі працюють завідувач кафедри, член-кореспондент НААН І.А. Рудик, канд. біол. наук, доцент С.В.Ткаченко, кандидати с.-г. наук, доценти М.В. Буштрук, І.С. Старостенко, В.В. Судика, Р.В. Ставецька, канд. вет. наук, доцент О.М. Недвига, канд. с.-г. наук І.В. Титаренко, асистент В.П. Олешко, аспірант Н.І. Клопенко, лаборант Г.В. Кабачій. Кандидат с.-г. наук, почесний академік НААНУ В.П. Даниленко очолює філію кафедри розведення і генетики с.-г. тварин при СТОВ “Агросвіт” Миронівського р-ну Київської обл., С.М. Дишлюк очолює філію кафедри розведення і генетики с.-г. тварин ТОВ АФ “Глушки” Білоцерківського р-ну Київської обл.

Колектив кафедри під керівництвом професора І.А. Рудика приділяє велику увагу поліпшенню рівня науково-методичної, наукової та видавничої діяльності. Він працює у напрямі оцінки результатів добору і підбору за чистопородного розведення та схрещування; методів визначення плеїнної цінності тварин, моделювання селекційно-генетичних процесів у популяціях молочної худоби; оцінки та добору бугаїв-плідників за комплексом ознак.

Практичні заняття з дисциплін розведення с.-г. тварин проводяться в умовах виробництва, зокрема, на базі ННВЦ та лабораторії з оцінки якості сперми бугаїв-плідників Білоцерківського племпідприємства, а також у племазаводах українських чорно-рябої та червоно-рябої молочних порід ВАТ “Терезине”, СТОВ “Агросвіт”, СВК ім. Щорса, ТОВ АФ «Глушки».

Аспіранти і докторанти кафедри проводять наукові дослідження в лабораторії новітніх досліджень при БНАУ та у племінних господарствах Київської, Черкаської та Вінницької областей.

Враховуючи сучасні вимоги до підготовки спеціалістів, на кафедрі введена програма підготовки магістрів за спеціальністю – розведення і селекція тварин.

У науковій роботі кафедра має тісні зв'язки з вітчизняними та зарубіжними науковими та навчальними закладами, зокрема, Інститутом розведення і генетики тварин НААНУ, Інститутом тваринництва НААНУ, Всеросійським інститутом розведення і генетики тварин (м. Пушкін), Білоруським науково-дослідним інститутом тваринництва (м. Жодіно), Ярославською державною сільськогосподарською академією, Смоленським аграрним університетом (Росія), та ін. За замовленням науково-методичного центру Мінагрополітики колектив кафедри під керівництвом професора І.А. Рудика в 2009 р. розробив навчальний посібник з дисципліни “Розведення с.-г. тварин” для вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

Кафедра технології виробництва молока і м'яса. У складі зоотехнічного факультету кафедра організована в жовтні 1934 р. і мала назву кафедри спеціалізованої зоотехнії, на якій працювали сім викладачів. Лекції читались з дисциплін: скотарство, конярство, вівчарство, свинарство, птахівництво та молочна справа.

Сучасний колектив кафедри розведення і генетики с.-г. тварин, 2009 р.

Першим завідувачем кафедри був майбутній академік ВАСГНІЛ М.Д. Потьомкін, який працював на кафедрі у 1934-1937 рр. і багато зробив для зміцнення матеріальної бази, розвитку навчальної та наукової роботи.

У 1937-1938 рр. кафедрою завідував професор Ф.О. Юрков.

У перші роки існування кафедри колектив співробітників зосереджував свою увагу на виконанні навчальної роботи, зміцненні матеріально-технічної бази. Науково-дослідна робота зводилась до апробації племінних стад, вивчення матеріалів бонітування стад великої рогатої худоби і розробки заходів та пропозицій щодо племінної роботи в господарствах Головицукру, Наркомату харчової промисловості СРСР і свинорадгоспах Наркомату радгоспів УРСР.

У зв'язку з переходом інституту на підготовку ветеринарних лікарів широкого профілю, зоотехнічний факультет було ліквідовано, а штат кафедри скорочено до чотирьох чоловік. Весь обсяг навчальної роботи виконували викладачі: доценти І.Г. Батуревич, І.І. Хощинський, Б.С. Романов і асистент В.П. Царенко.

З 1938 до 1964 рр. (з перервою в роки війни) кафедрою завідував доцент Іван Григорович Батуревич, якого любили й поважали студенти і співробітники за інтелектуальність, людяність, глибокі знання та відданість улюбленій справі. Доцент І.Г. Батуревич вів наукову роботу з проблем м'ясного скотарства та застосування тканинних препаратів у відгодівлі великої рогатої худоби.

Після війни співробітники кафедри доклали чимало зусиль до відродження інституту. Кафедра допомагала учгоспу у створенні високопродуктивного стада великої рогатої худоби. Доцент І.Г. Батуревич брав безпосередню участь в закупівлі тварин у Вінницькій області, а асистент В.П. Царенко - у доставці худоби із господарств Воронезької області.

У перші післявоєнні роки кафедра вела навчальний процес на ветеринарному і агрономічному факультетах у складі доцента І.Г. Батуревича і асистента В.П. Царенка.

У 1949 р. кафедра стає профілюючою на факультеті. Першим деканом відновленого зоофаку був доцент І.Г. Батуревич, який працював на цій посаді до 1952 р. Чимало зусиль і енергії він віддав створенню нового факультету.

Значно активізувалась робота на кафедрі під керівництвом заслуженого діяча науки УРСР, д-ра с.-г. наук, професора П.А. Соловйова, який очолював кафедру з 1964 до 1974 рр. Упродовж 39-річної діяльності у вищих навчальних закладах П.А. Соловйов вів курси "Скотарство", "Конярство", "Свинарство". Це свідчення високої ерудиції Панаса Абрамовича в різних галузях зоотехнічних знань. Він зарекомендував себе як вмілий організатор науково-дослідних робіт і досвідчений педагог. Ним опубліковано близько 200 наукових робіт із племінної справи, а монографію "Підвищення жирномолочності корів" видано в 10 країнах Європи і Азії. Його наукова діяльність була спрямована на селекцію корів за жирномолочністю, придатністю до машинного доїння, вивчення зв'язку типів вищої нервової діяльності та конституції корів із пристосованістю їх до промислової технології. За його ініціативою на кафедрі було створено науково-дослідну лабораторію (зав. лабораторії Шнирук О.М.) і відкрито аспірантуру. За сприяння П.А. Соловйова та під його керівництвом на кафедрі було підготовлено одинадцять кандидатів наук (Нагорний В.Т., Потіха М.А., Кудінова Г.Ф., Олефіренко С.Г., Бондар Р.М., Нікітіна М.А., Панасюк І.М., Федоров В.П., Семененко О.Б., Коваль С.С., Ланін Е.В.); доцент К.С. Бірюкова захистила докторську дисертацію. Професор П.А. Соловйов написав у співавторстві підручник "Скотарство", який витримав три видання. Багаторічна наукова діяльність вченого відмічена урядовими нагородами: два ордени "Знак Пошани", чотири медалі і Почесна Грамота РРФСР та присвоєння йому почесного звання "Заслужений діяч науки і техніки України".

У 1971/72 н. р. кафедра спеціальної зоотехнії була поділена на дві самостійних кафедри - крупного і дрібного тваринництва. На новоствореній кафедрі крупного тваринництва залишились працювати 7 науково-педагогічних працівників (Соловйов А.А., Бірюкова К.С., Нестеренко С.Т., Бондар Р.М., Потіха М.А., Панасюк І.М., Федоров В.П.), які вели заняття зі скотарства, молочної справи, конярства, бджільництва на зооінженерному та тваринництві на агрономічному і ветеринарному факультетах.

З 1974 до 1982 рр. кафедрою крупного тваринництва завідувала професор К.С. Бірюкова, яка продовжила роботу щодо зміцнення матеріально-технічної бази, вдосконалення навчальної та наукової роботи. Нею опубліковано близько 100 наукових праць. Професор К.С. Бірюкова брала участь у створенні заводської лінії бугая Марта ВКК-35 білоголової української породи, за що отримала авторське свідоцтво. Їй належить пріоритет у розробці методу ввідного схрещування білоголової української породи. В останні роки життя вона проводила наукову роботу з племінної справи та удосконалення технологій у молочному скотарстві. Катерина Сергіївна велику увагу звертала на навчальну і виховну

роботу студентів. Широка ерудиція, висока педагогічна майстерність, поінформованість здобули їй повагу та авторитет серед колег і студентів. Вона керувала науковими пошуками аспірантів М.Г. Лановської, І.П. Набоки, І.П. Соколенка, які успішно захистили кандидатські дисертації.

У кінці 70-х років кафедра поповнилась новими працівниками - кандидатами с.-г. наук Е.В. Ланіним, Л.С. Лебедєвим, В.І. Балою, а також асистентами В.О. Скрипкіним, М.Л. Мазуренком і Л.О. Храбровою.

Один рік (1982-1983 рр.) після смерті професора К.С. Бірюкової виконував обов'язки завідувача кафедри доцент В.І. Бала.

У 1983 р. на посаду завідувача кафедри обрано відомого вченого в галузі технології молочного скотарства, д-ра с.-г. наук, професора Євгенія Івановича Адміна, який завідував кафедрою з невеликою перервою упродовж 18 років. Учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни, кавалер 3-х орденів та 12-ти медалей, свою діяльність як науковець почав у 1956 р. завідувачем відділу тваринництва Донецької обласної сільськогосподарської дослідної станції. З 1961 до 1983 рр. завідував відділом технології утримання сільськогосподарських тварин у Науково-дослідному інституті тваринництва Ліссестепу і Полісся УРСР (м. Харків). Науковій громадськості професор Є.І. Адмін відомий як учений в галузі технології виробництва молока.

Численні наукові роботи Євгенія Івановича та його учнів із проблем технології машинного доїння, годівлі, утримання, етології молочної худоби, а також науково-методичне керівництво вдосконаленням технології виробництва молока на промисловій основі, цінні практичні пропозиції виробництву забезпечили створення його наукової школи. За роки наукової і науково-педагогічної роботи Є.І. Адмін підготував 23 кандидати сільськогосподарських наук, з яких три захистили докторські дисертації, а два підготували їх до захисту.

Велика заслуга його полягає в утвердженні технології як науки. Він є автором 212 наукових робіт, у тому числі восьми підручників, 13 монографій і брошур, мав 4 авторських свідоцтва. Серед наукових робіт відомі книги: "Доїння корів при різному утриманні", "Технологія виробництва молока на промисловій основі", "Підручник оператора машинного доїння" та ін.

У навчальному процесі з вивчення скотарства Євгеній Іванович зробив наголос на прогресивні технології виробництва молока. Він одним із перших в університеті розробив мультимедійні програми викладання дисциплін.

Завдяки його наполегливості кафедрі вдалося оснастити сучасними технічними засобами навчання. Йому було притаманне глибоке знання своєї дисципліни і вміння зацікавити студентів змістовними лекціями, які добре сприймалися аудиторією.

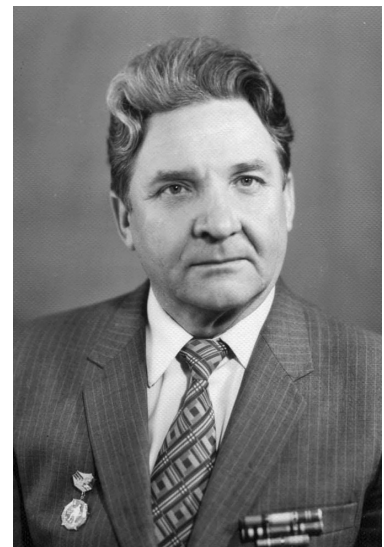
З 1991 до 1993 рр. обов'язки завідувача кафедри виконував доцент В.П. Федоров, який доклав чимало зусиль для оснащення лабораторій кафедри, вдосконалення навчально-методичної роботи.

У 1993 р. завідувачем кафедри знову обрано д-ра с.-г. наук, професора Є.І. Адміна, який перебував на цій посаді до 2001 р.

В цей період на кафедрі виконувались держдоговірні і госпдоговірні тематика у виконанні якої брали активну участь завідувача лабораторією якості молока Васильєва В.І., науковий співробітник Веркопуло Т.А., лаборанти Тихончук Н.В., Зінківська І.В., Меркулова І.В., Крутоус Л.В.

З 2001-2002 н.р. заслужений діяч науки і техніки, д-р с.-г. наук Є.І. Адмін перейшов працювати професором кафедри, а кафедрою став завідувати професор А.М. Дубін. Без відриву від виробництва він закінчив наш інститут. Будучи студентом і дипломником нашої кафедри проявив інтерес до наукової роботи. Під керівництвом професора М.З. Басовського підготував і захистив кандидатську, а у 2001 році докторську дисертацію. Його наукові дослідження присвячені розробці методів генетичного поліпшення молочної худоби із використанням принципів великомасштабної селекції. У 2002 р. кафедру крупного тваринництва було перейменовано на кафедру технології виробництва та переробки молока і м'яса.

У 2005 році обов'язки завідувача знову почав виконувати працюючий на посаді професора кафедри Є.І. Адмін. Маючи глибокі теоретичні знання і великий практичний досвід, Євген Іванович надавав

**Перший завідувач кафедри
технології виробництва молока
професор Є.І. Адмін**

кваліфіковану допомогу сільськогосподарським підприємствам з питань реконструкції існуючих і будівництва нових ферм з виробництва молока, будівництва літніх таборів, вигульно-кормових майданчиків, способів групування і розміщення корів на фермі.

Брав активну участь у громадському житті університету і міста, виконував обов'язки голови ради ветеранів війни і праці БНАУ. У 2006 році Євген Іванович пішов із життя.

У 90-х роках кафедру поповнили канд. с.-г. наук Т.А. Донченко, О.В. Борщ, В.А. Ліскович, О.А. Пацеля.

У перші роки нового тисячоліття колектив кафедри крупного тваринництва був найбільшим: тут працювало 2 професори, 8 доцентів, 1 асистент, 2 аспіранти і 3 лаборанти і завідувач молочної лабораторії.

У 2005 р. кафедра трансформована на дві кафедри: технології виробництва і переробки молока та технології виробництва і переробки м'яса.

У 2006 р. відбувся черговий поділ кафедри. Ще була створена кафедра технології переробки продукції тваринництва і виробництва комбікормів, куди пішли доцент Ланін Е.В, Качан А.Д. і асистент Надточій В.М, а кафедри дістала назви кафедри технології виробництва молока та кафедри технології виробництва м'яса.

На кафедрі технології виробництва молока працювали доценти Борщ О.В., Соколенко І.П., Пацеля О.А., Коваль А.І., асистенти Король А.П., Сотніченко Ю.М., Курячий О. В., аспіранти Косіор Л.Т., Чернюк С.В., Головатюк А.А., Ткач Є.Ф., лаборанти Зіньківська І.В., Пугач О.В.

Упродовж 2006-2011 рр. кафедру очолював кандидат с.-г. наук, доцент Борщ О.В.

Сучасний колектив кафедри технології виробництва молока

Ним написані книги (у співавторстві): "Операційні технології виробництва молока" (1988), "Настільна книга сільського господаря" (1993-1995, два видання), підручник «Скотарство і технологія виробництва та переробки молока і яловичини» (2003), опубліковано понад 115 наукових праць і методичних розробок. О.В. Борщ співавтор трьох типових програм з навчальних дисциплін: «Технологія виробництва молока (2007), «Технологія виробництва яловичини (2007) і «Технологія виробництва молока та яловичини» (2010). Розробив робочі навчальні програми з дисциплін «Моделювання технологічних процесів тваринництва», «Етологія молочної худоби» та «Енергоресурсозберігаючі технології виробництва молока». Під його керівництвом підготовлено і захищено три кандидатські дисертації (Косіор Л.Т., Чернюк С.В., Ткач Є.Ф.) Брав активну участь у розробці проекту й реконструкції молочної ферми ННДЦ БНАУ та впровадженні технології безприв'язного утримання худоби. Разом з співробітниками кафедри розроблені методичні вказівки для виконання студентами БТФ практичних робіт з дисципліни «Технологія виробництва молока та яловичини» в умовах виробництва на фермі ННДЦ БНАУ. Основний напрям наукових робіт – розробка енерго- і ресурсозберігаючих технологій виробництва молока в реформованих сільськогосподарських підприємствах.

Цей період характеризувався активною науковою діяльністю співробітників кафедри. Було підготовлено і захищено 5 дисертацій - 4 кандидатських: Король А.П. (2007), Чернюк С.В. (2010), Косіор Л.Т. (2010), Ткач Є.Ф. (2011) та одна докторська: Разанов С.Ф. (2011). Співробітники кафедри брали участь у виконанні двох держдоговірних тем з Міністерством аграрної політики і продовольства України та госпдоговірних тем з господарствами області.

Значна частина наукових робіт виконувалась в лабораторії якості молока при кафедрі (Борщ О.В., Король А.П., Косіор Л.Т., Ткач Є.Ф., Пацеля О.А.). Також в лабораторії проводять дослідження магістранти виконуючи магістерські роботи.

Співробітники кафедри надавали активну методичну і практичну допомогу ННДЦ БНАУ в реконструкції молочної ферми і переводу тварин на безприв'язне утримання. Розроблені і впроваджені у виробництво технологічні карти з виробництва молока (Борщ О.В., Пацеля О.А.) та вирощування ремонтного молодняка (Соколенко І.П.). Систематично організовували семінари в Рокитнянському, Таршанському, Кагарлицькому та Білоцерківському районах з питань прогресивних технологій виробництва продукції тваринництва. За цей період опубліковано 5 підручників і посібників (Коваль А.І.) понад 70 наукових праць та 12 методичних і вказівок рекомендацій.

На кафедрі технології виробництва м'яса працювали 7 викладачів – талановиті вчені, досвідчені педагоги, доценти, кандидати с.-г. наук Т.А. Донченко, В. І. Бала, М.П. Закусілов, В. П. Федоров, В. Ф. Фесенко, В. А. Ліскович, асистент І. Ф. Безпалый, лаборанти Тихончук Н.В., Корчук Т.В.

Очолювала кафедру кандидат с.-г. наук, доцент Донченко Т.А. У світлі реалізації ідей Болонської конвенції та з метою наближення принципів, форм і змісту підготовки фахівців до Європейських освітніх стандартів під її керівництвом на кафедрі реструктуризовані і оптимізовані навчальні робочі програми з усіх дисциплін за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Основний напрям наукової діяльності – спеціалізоване м'ясне скотарство, зокрема, розробка технологічних рішень створення спеціалізованих товарних м'ясних ферм у господарствах різних форм власності та методів формування стада м'ясної худоби при цьому; надання консультативної і практичної допомоги виробництву.

Значне місце у професійній діяльності Т.А.Донченко займає оснащення кафедри, матеріально-технічне забезпечення навчального процесу, організація практичної підготовки фахівців.

Під її керівництвом на кафедрі створена спеціалізована навчально-дослідна лабораторія з технології виробництва і переробки продукції бджільництва, яка використовується для практичної підготовки студентів та стажування спеціалістів – виробників.

Доцент Донченко Т.А. проявила наполегливість і кмітливість і організації і проектування системи утримання кролів у віварії, створила зразкову модель технології вирощування, що слугує практичним наочним посібником у навчанні студентів.

У кафедральній лабораторії

Доцент Т.А. Донченко зі студентами у віварії

Розроблені співробітниками кафедри робочі навчальні програми складені за змістовими модулями, опанування яких передбачається у процесі аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи.

Значним доробком науковців є видання навчально-методичної літератури: довідників, підручників, навчальних посібників – 9, методичних розробок і робочих зошитів -29. Складена та впроваджена програма для комп'ютерного контролю знань студентів і самостійної роботи з дисциплін кафедри.

Опрацьовано та видано 17 методичних вказівок для забезпечення самостійної роботи і оцінювання знань студентів за модулями.

Науково-педагогічні працівники брали безпосередню участь і були співавторами у створенні типових навчальних програм з курсу «Конярство» (Федоров В.П.), «Бджільництво» (Бала В.І.), «Технологія виробництва продукції кролівництва і звірівництва» (Донченко Т.А.) та рекомендацій щодо технології виробництва продукції тваринництва і створення спеціалізованих товарних ферм з рентабельного виробництва яловичини за технологією м'ясного скотарства (Донченко Т.А.).

За останні 5 років співробітниками кафедри надруковано 57 наукових статей, видано 38 навчально-методичних розробок, одержано 2 патенти, видано 7 рекомендацій виробництву, зроблено 59 доповідей на конференціях та семінарах різних рівнів.

Завідувач кафедри С.Ф. Разанов

У 2010 р. шляхом об'єднання було створено кафедру технології виробництва молока і м'яса, яку з 2011 року очолює доцент Разанов С.Ф.

Викладачі кафедри проводять заняття з таких дисциплін: технології виробництва молока і яловичини, моделювання технологічних процесів тваринництва, конярства, технологія виробництва продукції вівчарства, технологія виробництва продукції козівництва, технологія виробництва продукції бджільництва, технологія виробництва продукції кролівництва та звірівництва, спеціалізоване м'ясне скотарство, перспективні технології виробництва молока, енергоресурсозберігаюча технологія виробництва та переробки молока, організація та управління виробництвом і переробкою яловичини, основи термінології з тваринництва.

Станом на 2011 рік на кафедрі працює 11 викладачів: доценти С.Ф.Разанов, О.В. Борщ, Т.А. Донченко, І.П. Соколенко, В.А. Ліскович, О.А. Пацеля, Закусілов М.П., кандидати наук Король А.П., Косіор Л.Т., асистенти Безпалій І.Ф., Пірова Л.В., 2 лаборанти Тихончук Н.В., Зінківська І.В.

Колектив кафедри технології виробництва молока і м'яса, 2011 р.

Викладачі кафедри вирішують наукові проблеми з розробки нових та удосконалення існуючих технологій виробництва молока і м'яса, та іншої продукції тваринництва за такими напрямками:

- адаптація та розробка енергоресурсоощадних технологій виробництва молока і яловичини на товарних фермах с.-г. підприємств різних форм власності (Борщ О.В., Донченко Т.А., Соколенко І.П., Пацеля О.А., Король А.П., Косіор Л.Т.);
- розробка системи вирощування, годівлі та утримання коней різного напрямку використання (Ліскович В.А.);
- розробка нових інтенсивних технологій вирощування молодняку овець (Закусілов М.П., Пірова Л.В.);
- удосконалення технології виробництва продукції кролівництва (Донченко Т.А., Безпалій І.Ф.);
- наукове обґрунтування та удосконалення технології виробництва продукції бджільництва та використання його відходів в умовах забруднення довкілля радіонуклідами і важкими металами (Разанов С.Ф.).

Зазначена робота співробітників кафедри потребує високої кваліфікації, наполегливості, працелюбності, вимогливості у першу чергу до себе, для досягнення поставленої мети.

На кафедрі виконується – 3 докторські дисертації (Ліскович В.А., Пацеля О.А., Закусілов М.П.) та кандидатська дисертація (Безпалій І.Ф.).

Нині на порядку денному колективу кафедри стоїть завдання – вивчення та впровадження передового досвіду найкращих університетів США і Європи, стажування в них науково-педагогічних працівників, аспірантів, докторантів та проходження практики студентами. Така співпраця сприятиме істотно підвищенню професійного рівень спеціалістів в умовах високотехнологічного аграрного виробництва.

Кафедра технології виробництва продукції дрібного тваринництва та птахівництва. Кафедру технології виробництва і переробки продукції дрібного тваринництва створено у 2004 р. після реорганізації кафедри дрібного тваринництва.

Викладачі кафедри успішно готують фахівців вищої кваліфікації: бакалаврів, спеціалістів, магістрів на біолого-технологічному та агрономічному факультетах, факультеті ветеринарної медицини.

Першим завідувачем кафедри дрібного тваринництва став доктор біологічних наук професор Федір Несторович Янченко, видатний спеціаліст в галузі вівчарства.

Пройшовши за конкурсом на цю посаду, Ф.Н. Янченко став ініціатором створення перспективного напрямку наукових досліджень в галузі вівчарства: створення високопродуктивного кросбредного вівчарства в Україні.

У цей час колектив кафедри був представлений двома доцентами (Бусько О.Т., В'язов Ф.Ф.), трьома асистентами, кандидатами с.-г. наук (Фоменко С.Г., Кудінова Г.Ф., Бараніхіна В.В.) та двома лаборантами (Сокальська Р.Б. та Ткаченко Н.Г.).

У 1972-1973 навчальному році обов'язки завідувача кафедри виконував О.Т. Бусько. За період двадцятирічної роботи на кафедрі опублікував 25 статей та науково-методичних посібників.

Тривалий час на кафедрі працювали: доцент Ф.Ф. В'язов, Г.Ф. Кудінова, професор Ф.І. Крутипорох, В.В. Бараніхіна.

З 1962 р. працює на кафедрі доцент С.Г. Фоменко – автор понад 50 робіт наукового та методичного характеру.

У 1973 році на чолі кафедри став доцент А.А. Попов, відомий фахівець з питань зоогієни та технології бройлерного виробництва, який займав цю посаду до 1985 року. Завдяки його зусиллям у 1976 р. на кафедрі була впроваджена спеціалізація однієї групи студентів з техно-

логії виробництва яєць і м'яса птиці. Перший випуск зооінженерів за вказаною спеціальністю було здійснено в 1978 році.

На жаль, у 1987 р. підготовку спеціалістів-птахівників було припинено.

Багатий життєвий, виробничий та науковий досвід А.А. Попов успішно передавав студентській молоді, серед якої користувався великою повагою.

Сумлінно, на високому науково-практичному рівні проводили лабораторно-практичні заняття К.А. Найденко, В.Ф. Євсюков, В.В. Кучко. Викладацьку роботу вони вдало поєднували з науково-дослідною та постійною допомогою виробництву.

Значно активізувалась робота на кафедрі під керівництвом відомого вченого в галузі штучного осіменіння птиці, доктора біологічних наук, професора, академіка Академії вищої школи України Віктора Івановича Бесуліна, який очолював кафедру з 1985 до 2011 року. На сьогодні в. о. завідувача кафедри є доцент П.М. Каркач.

Розроблені професором Бесуліним В.І. сумісно з його учнями способи отримання, розрідження, збереження сперми самців птиці за глибокого заморожування, а також новий спосіб штучного осіменіння самок дають змогу підвищити запліднювальну здатність спермій та знизити трудомісткість праці.

Розроблений і запропонований ним новий спосіб штучного осіменіння самок птиці оформлений як відкриття. Цей спосіб допомагає зберегти природні функції органів відтворення і таким чином підвищити на 5,2-6,5 % вивід молодяку порівняно з існуючим методом штучного осіменіння.

Вчений працював над впровадженням ефективних елементів технології виробництва яєць і м'яса індичок у промислових господарствах України і СНД. Нині з групою вчених з інших вишів України

Перший завідувач кафедри дрібного тваринництва професор Ф.Н. Янченко

Доцент А.А. Попов

займається вдосконаленням технології виробництва м'яса курчат-бройлерів, питаннями нормування годівлі, застосування переривчастих світлових режимів під час вирощування ремонтних молодок та курей батьківського стада м'ясних порід і кросів.

В.І. Бесулін є членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій за спеціальністю – біотехнологія. Під його редакцією у 2003 р. видано підручник для студентів аграрних вишів України “Птахівництво і технологія виробництва яєць та м'яса птиці”. Він є також співавтором навчальної програми з дисципліни “Птахівництво”, має більше 200 наукових праць, у тому числі 5 монографій, 14 рекомендацій, 9 методичних посібників для студентів, 5 державних стандартів України і готує до друку 6 відповідних стандартів, 12 авторських свідоцтв, 3 патенти України.

Протягом декількох років вела заняття з птахівництва, методики дослідної справи, потім читала лекції з цих дисциплін для студентів зооінженерного факультету доцент Т. М. Приліпко.

На кафедрі також працювали доцент О.І. Соболев та В.І. Кашуба.

Успішно працюють на кафедрі канд. с.-г. наук П.І. Кузьменко – досвідчений фахівець-зоотехнік дає студентам глибокі знання з технології виробництва продукції тваринництва, доцент П.М. Каркач, який протягом науково-виробничої діяльності займався вивченням альтернативних систем утримання курей, вдосконаленням і впровадженням ресурсозберігаючих режимів та джерел освітлення птиці, вдосконаленням технології вирощування молодняку і утримання індичок, а також технології роздільної за статтю годівлі батьківського стада бройлерів, нагороджений срібною медаллю ВДНГ СРСР; доцент В.Ф. Фесенко, який тривалий час очолює роботу НТТМ факультету.

Тривалий час на кафедрі працював М.П. Закусілов. Успішно забезпечують навчальний процес на кафедрі лаборанти В.І. Городня та А.М. Рачинська.

Багато років сумлінно працювали на кафедрі старші лаборанти Раїса Броніславівна Сокальська та Ніна Григорівна Ткаченко, Тетяна Василівна Плужник, Тетяна Григорівна Біляєва, Наталія Андріївна Слободянюк.

За останній час пішли з життя співробітники кафедри: професор Ф.І. Крутипорох (1915–1992); доценти: А.А. Попов (1927–1993), О.Т. Бусько (1929–1995), Ф.Ф. В'язов (1914–2000), В.В. Кучко (1933–2005). Світла пам'ять про відомих вчених, організаторів виробництва та висококваліфікованих фахівців з підготовки кадрів для тваринництва збережеться в наших серцях.

Склад кафедри технології виробництва продукції птахівництва

вирощування сільськогосподарської птиці у присадибних та фермерських господарствах» та «Птахівництво у кросфордах (терміни та визначення)», 19 методичних вказівок і робочих зошитів з різних дисциплін, надруковано більше 120 наукових статей, отримано 12 авторських свідоцтв та патентів.

За цей період суттєво змінені навчальні плани і програми, які передбачають зближення з академічною освітою країн Західної Європи шляхом розробки і впровадження модульно-рейтингової системи.

Кафедра має свою лабораторію, аудиторії для занять з групами студентів, кабінети для завідувачів та викладачів. Лабораторія технічних засобів налічує 5 комп'ютерів, сканер, ксерокс.

При кафедрі функціонує віварій з клітковим обладнанням ТБК-А для утримання яєчних курей. Загальна сума технічного обладнання кафедри становить більше 120 тис. грн.

Лише за останні 10 років співробітниками кафедри видано підручник “Птахівництво і технологія виробництва яєць і м'яса птиці”, посібники «Виро-

Для впровадження рейтингової оцінки знань студентів розроблені модулі з різних дисциплін та відповідні тестові завдання по 100 запитань на кожний модуль. По кожній дисципліні видані методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів з модулів.

Слід зазначити, що з року в рік зростає впровадження комп'ютерної техніки в навчальний процес.

На досить високому організаційно-методичному рівні здійснюється практичне навчання студентів в умовах Науково-навчального дослідницького центру університету, де побудовано пташник, в якому утримуються промислове стадо яєчних курей, курчат-бройлерів та гусей. Навчальну та виробничу практику студенти проходять у передових птахівничих підприємствах України.

При кафедрі працюють наукові студентські гуртки, в яких займаються дослідною роботою по 15-20 студентів. Кращі роботи гуртківців щорічно заслуховуються на наукових студентських конференціях в університеті та інших ВНЗ, відправляються на всеукраїнські конкурси, де частина з них нагороджується дипломами.

Сучасні наукові дослідження колективу кафедри спрямовані на розробку енергозберігаючих та малозатратних технологій виробництва продукції птахівництва, свинарства та вівчарства.

Протягом останніх років кафедра проводить роботу за двома державними темами на суму 55–70 тис. грн щорічно.

Активізації науково-дослідної роботи вчених кафедри сприяло створення у 1999 р. проблемної лабораторії з технології виробництва яєць і м'яса птиці, яка в 2001 р. реорганізована в науково-дослідний інститут птахівництва. З 2002 р. обов'язки директора НДІ птахівництва виконує професор В.І. Бесулін.

Кафедра технології кормів та годівлі сільськогосподарських тварин. У Білоцерківському зооветеринарному інституті кафедру годівлі сільськогосподарських тварин було створено в 1934 році. Першим її завідувачем було призначено доцента Сергія Йосиповича Ерлера.

У різні роки кафедру очолювали Я.Г. Протас (1946–1951), М.З. Чорний (1953–1963), П.В. Лазаревич (1963–1974), В.Ф. Караващенко (1974–1991), О.Ю. Москалик (1991 р.–1994).

У 1994 році була створена кафедра годівлі сільськогосподарських тварин та біотехнології, яку очолив професор В.Г. Герасименко. З початком заснування екологічного факультету в університеті (2003 р.) відбулось розділення кафедри на дві складові – кафедру годівлі сільськогосподарських тварин і кафедру екології і біотехнології.

У квітні 2003 року кафедру годівлі сільськогосподарських тварин реорганізовано у кафедру технології кормів та годівлі сільськогосподарських тварин. Очолив її кандидат сільськогосподарських наук, доцент В.С. Бомко – автор 75 публікацій, 5 авторських свідоцтв на винахід та 7-ми патентів і рекомендацій виробництву.

На сьогодні на кафедрі працюють: С.П. Бабенко, М.В. Сломчинський, М.М. Костюк, Р.В. Мартинюк, Л.Г. Бомко, В.М. Недашківській (з 2011 року працює головою профкому), О.М. Косяненко, О.А. Кузьменко, С.В. Чернюк, Н.М. Федорук. На кафедрі працюють над кандидатськими дисертаціями 3 аспіранти.

Старшим лаборантом кафедри працює Н.С. Фрашко, лаборантами – О.М. Недашківська, Н.Г. Корженко.

Усі викладачі кафедри працюють на високому професійному рівні і вирішують питання збільшення виробництва продукції тваринництва на основі створення міцної кормової бази, раціонального використання кормів, повноцінної годівлі та профілактики захворювань тварин майбутніми спеціалістами.

Склад кафедри технології кормів та годівлі с.-г. тварин

На кафедрі працює студентський гурток „Годівельник”, в якому студенти поглиблюють свої знання з годівлі сільськогосподарських тварин. На засіданнях заслуховуються виступи студентів та викладачів кафедри стосовно історії науки, нових питань в годівлі сільськогосподарських тварин, ширше вивчаються питання годівлі корів, молодняку великої рогатої худоби та інших видів тварин, проводиться обговорення публікацій. Студенти виконують роботи за конкретною тематикою згідно із завданнями викладачів та замовленнями господарств, розробляються бізнес-плани для виробництва того чи іншого виду продукції у господарствах різних типів і форм власності тощо. Кращі студентські доповіді виносяться на щорічні науково-практичні студентські конференції. Студенти направляються з виступами в інші аграрні виші України, беруть участь в олімпіадах та конкурсах. Робота в гуртку дає можливість студентам набути теоретичних знань та практичного досвіду наукової роботи, що надалі полегшить їм виконання випускних робіт, дозволить глибше осмислити і зрозуміти значення предметів, що вивчаються, та суттєво впливає на вибір подальшого трудового шляху.

Щороку 28–30 випускників захищають дипломні роботи за тематикою кафедри. Переважну більшість з них Державна екзаменаційна комісія рекомендує для впровадження у виробництво. Співробітники кафедри підтримують тісні зв'язки із випускниками-дипломниками. Після закінчення навчання колишні студенти часто звертаються за допомогою з питань організації повноцінної годівлі тварин, удосконалення технологій виробництва кормів стосовно конкретних господарств та з іншими питаннями, що виникають у процесі роботи.

Співробітники кафедри разом з деканатом беруть участь у розробці робочих навчальних планів. До робочих програм включені прогресивні способи заготівлі, зберігання та використання кормів та кормових добавок.

Велика увага на кафедрі приділяється комп'ютерному забезпеченню навчального процесу.

Керівники господарств регіону надають посильну допомогу кафедрі у проведенні практичних занять зі студентами, науково-дослідної роботи студентів, аспірантів, науковців, зміцненні матеріально-технічного забезпечення.

Невід'ємною складовою висококваліфікованого педагога є наукова робота, що виконується усіма співробітниками і узгоджується з науковою тематикою Академії аграрних наук України та Міністерством аграрної політики України за такими напрямками:

- розробка типових раціонів для організації повноцінної годівлі великої рогатої худоби і птиці: використання поживних та біологічно активних речовин раціонів великої рогатої худоби і птиці за різних рівнів енергетичного, протеїнового і мінерального живлення;
- використання заміників молочних кормів на соєвій основі в годівлі телят молочних порід;
- біологічні та технологічні аспекти використання місцевих природних мінералів у тваринництві;
- використання білково-мінерально-вітамінних добавок у годівлі великої рогатої худоби та птиці;
- технологічні аспекти одержання екологічно чистого молока.

Для ефективного ведення науково-дослідної роботи у 2003 році відновлена робота наукової лабораторії зооаналізу та оцінки якості кормів, яка обладнана всіма необхідними приладами для дослідження кормів, залишків крові, сечі та інших об'єктів, багато зусиль до обладнання якої приклав кандидат вет. наук М.М. Костюк – людина з великим досвідом наукової і практичної роботи в цій сфері.

За результатами науково-дослідної та педагогічної роботи у 2007–2011 роках співробітниками кафедри опубліковано понад 65 наукових статей, 4 навчальних посібники, 26 методичних вказівки, 2 рекомендації виробництву та 14 патентів на винахід.

Співробітники кафедри годівлі тварин та технології кормів надають комплексні послуги спеціалістам тваринництва, фермерам з організації повноцінної годівлі різних видів тварин, зокрема:

- розрахунок потреби тварин у кормах та оптимізація структури кормової бази;
- комплексна оцінка якості і поживності кормів;
- аналіз та проектування кормових раціонів;
- розробка рецептів комбікормів, преміксів та балансуєчих кормових добавок для забезпечення повноцінної годівлі різних видів сільськогосподарських тварин, птиці.

Кафедра займається науковою тематикою: «Розроблення та впровадження енергозберігаючих технологій виробництва екологічно чистої продукції тваринництва».

Кафедра технології переробки продукції тваринництва і виробництва комбікормів. Кафедра організована у червні 2006 року і в своєму штаті нараховує 12 чоловік.

З червня 2006 до червня 2009 рр. очолювала новостворену кафедру Сивик Т.Л., яка у 2009 році виїхала до США, де нині працює у Даллаському науково-біологічному центрі на посаді провідного науковця.

Нині кафедру очолює кандидат с.-г. наук, доцент Мерзлов С.В., автор понад 100 публікацій, з них 18 навчально-методичних розробок, 11 патентів на винаходи, 13 національних стандартів, 4 рекомендацій виробництву.

У 2004 році він виборов почесне звання лауреата молодіжної премії голови Київської обласної державної адміністрації за перемогу в номінації “За наукові досягнення”.

На кафедрі поступово розвивається матеріально-технічна база і підготовлено навчально-методичні комплекси матеріалів для проведення лекційних і лабораторно-практичних занять з дисциплін: „Технологія продуктів забою тварин”, „Технологія переробки продукції тваринництва”, „Стандартизація продукції тваринництва”, „Технологія молока і молочних продуктів”, „Технологія м’яса і м’ясних продуктів”, „Технологія обладнання цехів з переробки продукції тваринництва”, „Технологія комбікормового виробництва”, „Технологія кормів і кормових добавок”.

За профілем кафедра є випускною і здійснює підготовку і випуск бакалаврів, спеціалістів і магістрів.

Цьому значно сприяють тісна співпраця і творча співдружність викладачів кафедри із колективами молокопереробних („Галактон” м. Київ; ПП „Сімол” м. Рокитне Київської області; ПАТ «ЖЛК-Україна» та м’ясопереробних підприємств („Поліс”, „Маршалок” м. Біла Церква), а також комбікормових заводів, зокрема ВАТ „Миронівський завод з виробництва круп і комбікормів”. Останнім часом налагоджена міжнародна співдружність кафедри у підготовці фахівців з питань переробки молока і м’яса з ВНЗ Польщі (Польський аграрний університет), Чехії (Чеський аграрний університет) та БАТУ (Білоруський аграрний технічний університет), у чому особливу активність проявляє доцент Ланін Едуард Валентинович, котрий є дійсним членом Нью-Йоркської Академії наук, автор більше 70 наукових і науково-методичних праць та чотирьох авторських свідоцтв.

Колектив кафедри, 2009 р.

Поряд з навчальною роботою викладачі кафедри виконують ряд науково-дослідних робіт. Зокрема, з розробки і уточнення норм макро- і мікроелементів та вивчення доступності їх для організму тварин; удосконалення рецептури комбікормів, кормових добавок і преміксів з максимальним введен-

ням до їх складу нових кормових засобів місцевої сировинної бази; розробки технології виробництва і переробки екологічно чистої продукції тваринництва в системі „грунт-рослина-корм-тварина-продукція-людина”, з пошуку методів профілактики надходження важких металів у тваринницьку продукцію, з удосконалення технології забою і переробки тваринницької продукції.

Викладачі кафедри впроваджують свої розробки у виробництво, надають консультативну і методичну допомогу виробникам за профілем дисциплін кафедри.

На кафедрі під керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора Дяченка Л.С. ведеться підготовка аспірантів.

Науково-дослідна робота, яку виконує Дяченко Л.С., завжди характеризується глибиною замислу і всебічним розкриттям суті наміченого для вивчення питання, ретельною розробкою методики, що зазвичай забезпечує високу результативність проведених експериментів, їх практичне значення.

Л.С. Дяченко опублікував понад 250 наукових і науково-методичних робіт, у тому числі 5 книг (у співавторстві), має більше 20 авторських свідоцтв і патентів на винаходи, підготував 9 кандидатів і одного доктора наук, керує аспірантурою.

Успішно працюють нині на кафедрі викладачі: Качан А.Д., Ланін Е.В., Надточій В.М., Єсьман Д.В., Осіпенко О.П.

Усі науково-педагогічні працівники на кафедрі мають вчені ступені.

Ряд організаційних і господарських робіт виконують старший лаборант Гудзікевич Г.М., лаборанти Попок Т.Л., Педченко Л.М.